

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OPT.

Uredništvo in upravljalstvo je v Ljubljani, Gradsko štev. 17/A. — Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čerkovanju: Ljubljani 11.993. — Štev. telefona 352. — D 90.—. — Plača in toži se v Ljubljani

LETO V.

LJUBLJANA, dne 31. avgusta

ŠTEV. 101.

List stane od 1. marca 1922:
celoletno Din 75.—, t. j. (K 300.—);
polletno Din 37.50, t. j. (K 150.—);
četrtletno Din 18.75, t. j. (K 75.—);
mesečno Din 6.25, t. j. (K 25.—).

Marijanske Lázne.

Kar je bilo v Beogradu med čehoslovskimi in jugoslovensk. predstavniki povodom poročnih svečanosti dogovorjeno v glavnih obrisih, sprejme sedaj v Marijanskih Laznih formalno redakcijo ter postane meso in kri. Mala antanta stopa vedno bolj v ospredje evropske politike in države, ki jim je usoda naklonila centralno evropsko lego in jih je dooločila, da tvorijo most med dvema svetovoma, starim in novim, ki vodita med seboj boj na življenje in smrt, v Evropi s propagando, v Aziji z mečem, začenjajo ustvarjati samostojno politiko, ki ni privesek Pariza ali Moskve. Za Jugoslavijo so ti dnevi zgodovinskega pomena. Srbska politika pod francoskim protektoratom se je izpremenila v jugoslovansko, srednjeevropsko politiko, ki gre v soglasju z zavezniki svoja pota ter vedno bolj uveljavlja svojo neodvisnost od drugih velevlasti. V Marijanskih Laznih se poraja doba daljšega zavezniškega sožitja Jugoslavije s Čehoslovasko, ki bo prav odločilno uplivala na nadaljni razvoj evropske usode.

Pred odhodom na Čehoslovasko, je zunanji minister dr. Momčilo Ninčić sprejel beogradske novinarje in jim je v širokih potezah orisal mednarodni položaj Jugoslavije. Po njegovih besedah obstoji v vseh točkah soglasje med obema državama ter je tekst pogodbe takorekoč gotov. V zmislu dogovora se bodo pritegnile k skupnemu delu tudi druge države, ki so že v Genovi z nami skupno nastopale in se bo trdnost bloka nasledstvenih držav po vseh znakih vedno bolj poglobila. Brezdvomno se bo našla formula, ki bo vse zainteresirane države v polni meri zadovoljila in obenem tvorila možnost energičnega nastopa napram drugim državam skupinam. Dr. Ninčić je predvsem zavračal pogosto nastopajoče domnevanje, da v mali antanti izvaja čehoslovaska republika hegemonijo in da je zato že prišlo do nesoglasij med udeleženci. Po njegovih izjavah je baš ministerski predsednik dr. Beneš pokazal pri vseh prilikah toliko stvarne uvidevnosti za interese posameznih članov male antante, da je sam vedno predlagal, naj pri skupnih nastopih odločuje vedno ona država, ki je v konkretnem primeru najbolj prizadeta, kar se je posebno jasno izražalo v Genovi.

Mi si od uspehov male antante že v bližnji bodočnosti obetamo mnogo. Čas je, da se otresemo pretiranega respekta pred zapadnimi državami, ki so vendarle v nas videle preveč predmet izkoriščanja in tamponska sredstva za svoje namene, ki niso bili vedno naša korist, ter da sami odločujoče posežemo v razvoj dogodkov. Kot se je mali antanti posrečilo definitivno odvrniti habsburško nevarnost, ki je baš rodila obrambno zvezo nasledstvenih držav in očuvati

Evropo pred novimi potoki krvi in novo brezmejno bedo, tako bo tudi odslej ona prav eminentna varuhinja evropskega miru ter bo tvorila močan jez proti boljševškemu navalu, ki se zgrinja od vseh strani proti stari Evropi in si je v Aziji tik pred Carigradom že osvojil svoje postojanke. To je zgodovinska naloga predvsem obeh držav, ki zdaj v Marijanskih Laznih ustvarjata večletno zvezno pogodbo.

Avstrija v Berlinu.

Iz Prage se je avstrijski zvezni kancelar dr. Seipel odpeljal v Berlin, da nadaljuje svojo politično turnejo. Zadnjič smo povdarjali, da ima kancelarjevo inozemsko potovanje v prvi vrsti gospodarski značaj, v sled česar tudi na tem mestu o njem govorimo in da hoče avstrijski državnik apelirati na sosede, naj v sedanji skrajno globoki krizi priskočijo na pomoč potapljalajoči se državi. Čeprav je pri odhodu z Dunaja kancelar dovolj jasno namignil, da že zori doba priključitve k Nemčiji, ako ne prispe nemudoma zunanja podpora srednjeevropskih držav, smo vendar smatrali te besede samo za grozilno gesto brez stvarnejše podlage, in večina dunajskega tiska je pri tej priliki kancelarju nujno svetovala, naj ima pred očmi samo resnični gospodarski interes države, ki dnevno bolj hira in se nagiblje k propasti. V Pragi je dosegel dr. Seipel navidezne uspehe, ker je bil takoj izdan nalog za nakazilo nekaterih kreditnih obrokov Avstriji, sicer pa mnogo več ni bilo opaziti. Berlin je kancelarja pristržno sprejel. Kar je spomladil neoficijelno dosegel v Nemčiji Dunajsko moško pevsko društvo, to je doživel zdaj oficijelni zastopnik Avstrije. Kljub močni priključitveni akciji se je prvič po sklepu miru zgodilo, da je obiskal najvišji avstrijski predstavnik predstavnike nemške republike. Isti časopisi, ki so povodom praškega obiska hoteli, da povdarijo njegov izključno praktični gospodarski značaj, in ki so se trudili, izločiti pri tem vsako politično primes, so zdaj zopet zašli v velenemško strugo in naglašajo narodno enoto obeh držav.

S kakšnim uspehom je izvršil avstrijski kancelar svojo misijo, ne moremo reči. Iz besed, ki jih je izpregovoril pri sprejemu berlinskih novinarjev, ne moremo mnogo izluščiti in v njih ne najdemo pravih realnih pridobitev. Vsekakor pa je bilo posvetovanje obeh kancelarjev v toliko odkritejšje in pristržnejše, ker oba pripadata konservativnim krogom in se torej v mnogih točkah v naprej strinjata. Dunajski tisk naglašja, da sta beda in nesreča tisti element, ki veže obe državi in jim ustvarja skupnost interesov. Gospodarskih koristi avstrijski kancelar pač ni mogel v Berlinu pridobiti, ker ječi Nemčija pod silnim pritiskom reparacijskih davatev ter mora z mrkim pogledom prisostvovati žalostnemu procesu, kako antantne države v svrhu zagotavljanja reparacijskih obrokov rušijo kos za kosom suverenost domovine. Zato pa je po zatrdilu avstrijskega časopisja moralni učinek sestanka tem bolj ceniti in tukaj videti glavni uspeh berlinskega obiska, ki naj dvigne kloneče duhove v Avstriji in

Nemčiji. Kot je optimistično dejal skoro istočasno zvezni predsednik dr. Hainisch pri neki slavnosti v Salzburgu, da se za Avstrijo še ni nagnil večer vseh dni.

Mi beležimo inozemsko potovanje kancelarja dr. Seipela, ker pomeni obupen poskus, rešiti Avstrijo iz težke gospodarske krize, ki ji danes nihče ne ve usode, in ki upliva tudi na vse sosedne države.

Ustanovni obč. zbor zadruga trg. vrtnarjev za Slovenijo.

V nedeljo, dne 27. t. m. vršil se je v mestni posvetovalnici v Ljubljani ustanovni občni zbor zadruga trgovskih vrtnarjev za Slovenijo s sedežem v Ljubljani. Udeležba je bila zadovoljiva, ker je prišlo od 50 vrtnarjev na zborovanje 31.

Točno ob 9. uri je otvoril zbor član pripravljalnega odbora gospod Viktor Korsika, ki je pozdravil navzoče, konstatiral sklepčnost ter predstavil zboru zastopnika obrtne oblasti, gosp. komisarja Čehuna ter predsednika obrtnih zadrug za Slovenijo, gosp. Angeloslava Franchettija. Ker je obrtna oblast v smislu obrtnega reda sklicala ta ustanovni občni zbor, je naprosil zastopnika obrtne oblasti, da določi dnevni red današnjega zborovanja. Slednji je prečital dopis ministrstva za trgovino in industrijo, oddelek v Ljubljani, z dne 14. julija 1922, št. 4440, ki je pravila zadruga odobrilo. Na to določi dnevni red in sicer: 1. Volitev načelstva in 2. Slučajnosti. Izvoljeni so bili za načelnika: Viktor Korsika, vrtnar v Ljubljani, za njegovega namestnika pa A. Ferant, tudi vrtnar v Ljubljani, za odbornike pa: Ivan Šimenc, Franc Heremansky, Matija Keše, Pavel Šimenc, vsi v Ljubljani; Alojz Zelenko iz Celja ter Gjuro Džamonija iz Maribora. Za odbornikove namestnike: Ignacij Štrekelj in Andrej Pavlin iz Ljubljane ter Anton Lap iz Kamnika. Za pregledovalca računov: Ant. Bajec in Ivan Bizovičar iz Ljubljane.

2. Slučajnosti. Novoizvoljeni načelnik se zahvali navzočim za zaupanje, ki so mu ga izkazali z izvolitvijo načelnika zadruga. Veseli ga, da so se tovariši zbrali v tako lepem številu ter je mnenja, da bo zadruga gotovo vspevala, ker je videti od strani članov tako zanimanje. Ustanovitev zadruga je bila nujna potreba časovnih razmer. Vse se organizuje, vsak stan zastopa v organizacijah svoje koristi, le vrtnarji so bili brezpravna rasta ter niti niso vedeli, ali spadajo v poljedelstvo ali v obrtni stan. Zadruga bo to razmerje razčistila ter izvojevala vrtnarskemu stanu stališče, ki mu gre po njegovem delovanju in vseobči koristi. Pripravljalni odbor pa ni imel pri ustanavljanju zadruga samo ta namen, ampak je hotel ravno z organizacijo vrtnarjev odpraviti umazano in nereelno konkurenco, ki jo ustvarjajo graščaki, samostani in kapitalisti postavno priznanim vrtnarjem. Vsi oni, ki obdelujejo svojo zemljo z umetno pomočjo, kakor gnojniki, rastlinjaki itd. ter te izdelke prodajajo, morajo spadati med obrtnike, ki si tudi pridobiti za izvrševanje te obrti potrebne pravice. Čisto gotovo je, da jim je možno prodajati svoje

blago veliko ceneje, ker plačujejo davke kot poljedelci, nimajo izvežbanih vrtnarskih pomočnikov, ampak navadne delavce. Režijski stroški so torej minimalni in za to je lahko tudi blago ceneje. Zadrugi bo treba skrbeti, da taka podjetja, dokler si ne preskrbe obrtne pravice, ne smejo imeti vajencev vključno temu, če ima podjetje vrtnarske pomočnike v službi, ker je čisto gotovo in dokazano, da je vajenec le takrat kaj vreden, če se uči svoje obrti pod nadzorstvom mojstra-vrtnarja, ne pa uslužbenca. Le pravilno izučen in izvežban vrtnar je v stanju, da izvršuje svojo obrt pravilno in v vseobčo korist. V smislu pravil se more podvreči vsak vajenec preizkušnji, pri tej se mora postopati jako rigorozno, ker so slabi vajenci tudi slabi pomočniki, v kvar gospodarju in samim sebi v nadlego, ker jih noče nikdo sprejeti v delo, ali pa jih po kratkem času odslovi.

Tovariši! Naša organizacija, naša trdna volja nas bo privedla do uspehov, ki smo si jih postavili pred oči že takrat, ko smo začeli ustanavljati svojo zadrugo. Delo se je sicer silno zavleklo; bile so težkoče, katere so morale prekoračiti oblasti in pa tudi mi. Naporno delo venčamo danes; organizacija je tu. Čaka nas še, osobito načelstvo ogromno delo; prepričan sem, da se bo slednje to delo vspešno izvršilo, če boste vi vsi, kar vas je navzočih in kar jih danes ni moglo priti na zborovanje, naše stremljenje podpirali, se vedno in v vseh slučajih obračali na načelstvo in prijavljali vse nedostatke in vse podatke, ki se tičejo našega stanu. Načelstvo bo na ta način o vsem podučeno in mu bo možno, da prosi, odnosno opozarja oblasti in merodajne faktorje, da naredo v gotovih slučajih remedium. Pozdravljeni še enkrat, dragi tovariši!

Načelnik Zveze obrtnih zadrug za Slovenijo pozdravi navzoče, jim častita k organizaciji ter v daljšem govoru pojasnjuje zborovalcem pomen tesnega udruženja vseh pridobitnih stanov v močno falango. Končno predlaga tudi, da ustanovni občni zbor že danes sklene svoj pristop k Zvezi obrtnih zadrug za Slovenijo v Ljubljani. Načelnik se zahvali gosp. Franchettiju za presrčni pozdrav ter da njegov predlog glede pristopa k Zvezi obrtnih zadrug, na glasovanje. — Predlog je bil soglasno sprejet. Kot delegata na Zvezin zbor sta bila izvoljena gg. Gjuro Džamonija iz Maribora ter Viktor Korsika, načelnik zadruga.

Prečita se proračun za leto 1922, ki izkazuje potrebščine K 12.596.80, pokritje K 19.800, torej prebitka K 7.203.20; proračun se vzame v znanje brez ugovora.

G. Džamonija izraža veselje, da je zborovanje obiskano tako mnogobrojno ter izreka nado, da bo zadruga gotovo dobro vspevala; res je videti že po vdeležbi ustanovnega obč. zbora, da vlada za njo med interesenti veliko zanimanje. Navaja dalje nekatere poteškoče, osobito v prometnem oziru in dobavi premoga; naloga zadruga bo, da se v vsakem oziru in povsod zavzame za interese svojih članov. Osobito bo treba urediti importno in eksportno vprašanje ter carinske zadeve. Dalje omenja vrtnarje, ki jih goje graščine in veleposest-

Med velesejmom inserirate najbolj uspešno v „Trg. listu“!

niki ter nalaga zadrugi, da stori vse potrebne korake, da se te nereelne razvade odpravijo. Zahteva, da se pri vladi intervenuje, da se vštejejo vrtnarji med rokodelske obrti in da smejo izvrševati vrtnarijo le oni, ki so se faktilčno izučili vrtnarstva.

Načelnik pojasni, da je že pripravljalni odbor vložil tako zahtevo na vlado, da pa do sedaj še ni dobil odgovora, da pa bo zadruga to svojo zahtevo ponovila. Gosp. Ivan Šimene sproži misel, da bi bilo nujno potrebno, da vrtnarji ponudijo eden drugemu svoje blago, ki ga imajo preveč. Pri tej priliki omenja gosp. Džamonija, da ima njegova tvrdka »Vrta v Mariboru na razpolago veliko množico raznovrstnih semen, ki jih je sama vzgojila in jih bo dala članom, ki se bodo za nje interesirali po primernih cenah. Sklene se, da se naj vse tozadevne ponudbe javijo načelniku zadruga, ki bo potem svoje članne potom pisem o njih obvestilo.

Na predlog gosp. načelnika se sklone, da se bodo pozvali vsi člani zadruga, da prijavijo načelniku potrebnost na žici. Žica se bo dobila potem direktno iz tovarne carine prosta, in bo na ta način veliko cenejša. Ravno tako se bo izvršil nakup stekla. K besedi se javi gosp. Alojzij Korsika. Omenja, da je najstarejši med navzočimi, da že 49 let izvršuje samostojno vrtnarsko obrt, da se je tudi sam učil v graščinski vrtnariji, torej ve iz lastne izkušnje, koliko se navadi vajenec v zasebnih trgovskih podjetjih. On je za časa svojega obratovanja poskušal ustanoviti zadrugo, pa mu je obakrat spodletelo. Tembolj je treba torej pohvaliti delovanje pripravljalnega odbora, ki mu je započeto delo uspelo. Predlaga torej, da se mu izreče zahvala, kar je bilo enoglasno sprejeto.

Ko je še gospod Ferant priporočal članom zadruga stanovsko in strokovno zavest, je zaključil načelnik ob 11. uri zborovanje.

M. Savič:

Naša industrija in obrti.

(Nadaljevanje.)

Slepo črevo-«buten» (Bodensäcke) se uporabljajo za pariške klobase in nasoljene ali suhe in se konsumirajo v Avstriji na Češkem in v Nemčiji. Goveji mehurji se porabljajo za pakovanje masti in sira ali pa za zapiranje konzervnih steklenic, ko se poprej posušijo. Goveji jednak se uporabljajo za specialne klobase ter se prodaja na Češko in v Nemčijo. Koža za razkovanje zlatih listov se nahaja na slepem črevesu in se odstrani iz njega predno

se začne črevo izpirati. Uporablja se pri kovanju zlata v liste in za izdelavo kož za zapiranje dišavnih steklenic, dalje za prezervative, kakor tudi za polnjenje mesa.

Mali del ovčjih črev se uporablja pri izdelavi klobas za izdelavo strun, vrvic in konopcev, dalje za šivanje ran, in od slepega čreva pa se izdeluje pravi francoski prezervativ. Tanka čreva od drobnice se po klanju očistijo od nečistosti vložijo v vodo nato se izperejo na deski, kemično preparirajo ter nato na okvirjih sušijo ali pa solijo. Od suhih črev se izdelujejo strune in podobno na ta način, da se namočijo v vodi, očistijo, preparirajo, spredejo, ugladijo, osušijo in namažejo z oljem. Za prezervative se slepo črevo očisti od sliza in mesnega dela tako, da ostane samo mrena, ki se kemično preparira in osuši. Svinjska čreva služijo, tanka za debrecinske in domače klobase, svinjski želodec in debela za krvave klobase, ter celo debelo črevo za kuhanje mila.

Od konjskih črev se jemljejo samo tanka, ki se vsled svoje jakosti uporabljajo za zimsko salamo. Taka čreva so uvažali naši fabrikanti salame iz Francije, Belgije, Amerike in Rusije, ker se v tuzemstvu kolje premalo konj. Pri fabricaciji klobas se uporabljajo celo kamelna in oslovskva čreva, ako primanjkuje konjskih. Telečji želodec se uporablja, kot sirilnik in za izdelavo sirilnega ekstrakta, ter se izvažajo na Nizozemsko, Svico in Dansko. Tovarna v Karlovem selu in v Vršču uvažajo konjska čreva za polnjenje salam iz inozemstva.

Upati je, 1) da se bodo tudi vsa ona čreva doma sortirala, ki se uporabljajo za polnjenje klobas in se kot taka prodajala v inozemstvo direktnih uporabnikom 2) da se bodo ostala čreva doma predelovala v fabrikate in izvažala kot fabrikati.

XXXV. Produkcija sladkorja pri nas.

Sladkor se izdeluje iz sladkorne repe. To repo sejejo kmetje na račun sladkornih tovarov, od katerih dobivajo seme in predujem v denarju, na podlagi pogodbe po zimi in v zgodnji pomladi. Seme se kupuje in sicer posebno iz Nemčije in Češke. Za sladkorne tovarne je treba ogromnih količin vode. Radi tega morajo biti tovarne ob vodi, ker potrebujejo 10 do 12 krat več vode kot repe. Dalje potrebujejo premog, koks, apno, in dobro kvalificiranih delovnih sil.

Mi imamo v tuzemstvu 8 sladkornih tovarov in sicer v Beogradu, Čupriji, Osijeku, Črvenki, Vrbasu, Velikem Bečkerek, Usori in Baranjaru.

Beograjska sladkorna tovarna je opremljena tako, da dnevno to je v 24 nrah predela, 80 vagonov repe in je urejena za surov sladkor in za rafin

nado. Prvič je bila opremljena leta 1899. drugič leta 1906, tretjič pa 1917 do 1918. I. Uradniki in strokovni delavci so Čehi, ostali pa Srbi. Pred vojno ta tovarna ni imela v svoji najbližji okolici rajona za repo, sedaj ga pa ima v Sremu, Banatu in Bački dovolj. Ta tovarna lahko izdela 800 do 1000 vagonov sladkorja.

Letna kapaciteta sladkorne tovarne v Čupriji znaša 840 vagonov sladkorja, kapital podjetja pa 18.000.000 din. Tovarna je moderno urejena, ima lepo delavsko kolonijo in lahko normalno predela 80 vagonov repe na dan. Stroji so iz tovarne Breitfeld, Danjek in Comp. v Pragi. Uradnikov ima 40 in so povečini Čehi; profesionalnih delavcev 100—150, ki so deloma Čehi, deloma Srbi, ostali delavci so Srbi. Tovarna je opremljena, da lahko producira surov in rafiniran sladkor. Med vojno je pretrpela gotove škode na strojih in zgradbah.

Te dve tovarni sta bili v Srbiji propagatoriki racionalnega obdelavanja zemlje kakor v poljedelski tehniki z novimi stroji, tako tudi pri obdelavi repe, gnojenju zemlje in v splošnem: zboljšanju poljedelskega dela. One dve sta vpeljale velike količine plugov, valjev, bran, sejalnih in podobnih strojev. Repa je imela okrog 15 do 16% in v Leskovskem polju pa celo 18% sladkorja. Ta odstotek je v Leskovskem polju radi tega tolik, ker se je repo zelo marljivo obdelovalo in pogosto okopavalo, listje obtrgovalo it d.

(Dalje prih.)

Mednarodni denarni nakazilni promet.

(Priobčuje K. P.)

V obče je danarni promet poslovna stroka bančnih zavodov, ki izvršujejo ta posel po naročilih in na račun občinstva proti plačilu kot zasebna podjetja.

Od leta 1878 pa so si poštne uprave vseh uglednejših držav osvojile tudi denarno-nakazniško službo; ter jo dogovorno rastegnile na vse zvezne države.

V posesti vseh potrebnih pripomočkov je poslovala pošta kot denarna posredovalnica z inozemstvom ter ravno v tej stroki učinkovala v gospodarskem oziru, jako uspešno in napredno.

Vojna je ustavila skoraj do cela mednarodni poštno-nakazniški promet, poveljna doba pa je upostavitve prejšnjih razmer zavoljo nesigurnosti osobi v valutnem stanju posameznih držav, jako otežkočila.

Obnovitev poštno-nakazniške službe v prejšnjem obsegu, se je začela z Madridskim dogovorom od 30. 11.

ko pri trgovskem sodišču na svojem bivališču, celo, če bi bil kraj obravnave na pr. Berlin in nemška tvrdka bi ne mogla uveljaviti ugovora, da belgijsko sodišče ni pristojno.

»Toda lahko bi vendar na podlagi dogovorjenega kraja obravnave zatožili našega belgijskega odjemalca pri tukajšnjem sodišču?«

»Lahko bi seveda, Ernst, toda s tem bi ne prišli daleč, kajti celo v slučaju, da bi pri tukajšnjem sodišču dobili tožbo, bi s to pridobitvijo ne mogli v inozemstvu nič začeti. Tako obsodbo, oziroma njene vzroke, mora namreč, predno je izvršljiva, inozemsko sodišče tako preizkusiti, kot bi še sploh ne bila izrečena. Razun tega je cela stvar zelo draga, kajti ne imeli bi krite le stroške pri tukajšnjem sodišču, ampak tudi stroške tožbe za izvršljivost nemške obsodbe v inozemstvu, zato je v večini slučajev boljše, tožbo pri domačem sodišču sploh opustiti in tožiti kupca naravnost pri trgovskem sodišču njegovega bivališča, razun seveda, ako do mirne sprave, akoravno tudi z žrtvami, ni mogoče priti. Žrtve namreč daleko ne morejo biti tolike, kot bi znašali stroški dolgotrajnega inozemskega procesa. Najboljša politika trgovca je sigurno ta, da se procesom v inozemstvu kolikor mogoče izogiba, kajti le zelo redko pride iz njih kaj dobrega. —

1920, h kateremu je tudi naša uprava pristopila kot članica svetovno-poštne zveze.

Polagoma so začele države izvajati konvencije glede mednarodne nakazniške službe in vzlic težkoč vidimo danes večji del članic v izvršitvi te pogodbe.

V naši državi, ki res nima vzroka s posebnim ponosom se ponasati na uspehe poštnega zavoda, opravljajo zasebna podjetja, nakazniški posel.

Drugi sredstev, poravnati denarne obveznosti napram inozemstvu torej nimamo in je ta, posebno za trgovski in obrtniški stan tako važna služba, kratkomočno od bančnih in denarnih zavodov monopolizirana.

Da je promet na tak način brezprimerno podražen, razven tega pa jako otežkočen, ni treba posebej povdarjati.

Pošta pa, kot državna ustanova, je naravno v prvi vrsti poklicana, da v zaščito javnih in zasebnih interesov uvede to službo.

Vzroki, ki jih navaja naša pošta, da še ni pristopila k mednarodni nakazniški službi, nam sicer niso jasni, valutne nestalnosti pa gotovo ne morejo biti, sicer bi občutile tudi banke take težkoče ter odklanjale ta posel, ki ga pa opravljajo, kakor v obče znano s prav dobrim gmočnim uspehom, seveda v lastno korist.

Znano je tudi, da so glede valutnih razmer vse druge države na istem stališču kakor mi, pa vse eno vršijo njih pošte to blagodejno službo brez posebnih ovir. Razmotrivajoč vse te okoliščine pridemo do zaključka, da bi prav lahko tudi mi bili deležni onih dobrot, ki ga nam nudi mednarodna poštna nakazniška konvencija, ko bi merodajni činitelji v tem oziru imeli voljo ali sposobnost, izvajati sklenjene dogovore.

Ker naša izvajanja ne prihajajo od strokovne strani, ampak so samo uspeh tozadevnih proučevanj tujih razmer, jih nikakor ni smatrati kot konkretne predloge, izražamo samo smernice, po katerih se vrši danes poštno-nakazniška služba med posameznimi državami.

Naslanjamo se tudi v sledečih odstavkih na poročila laikov, ki se ne bodo povsem strinjala s strokovnimi nazori.

Poštne uprave, ki so dogovorno stopile v medsebojni obrat s poštami nakaznicami, se večidel poslužujejo neke vrste v to svrhu posebno pri krojenega klirinškega prometa, ki se razlikuje od običajnega, neposrednega pošiljanja nakaznic v toliko, da zamenjavajo udeležene uprave redne liste vplačanih nakaznic; k temu postopanju, ki sicer povzroča povprečno enodneвно zamudo, so pošte vsled

Teorijo blagovnih ofert in točke, ki pridejo zraven v poštev, zdaj že kolikor toliko znate, in v praksi, to je pri pisanju ofert, kalkuliranju in potrdilih naročil ne boste imeli kmalu nobenih težkoč več

Ne bo vam manjkalo priložnosti praktično uporabiti to, kar ste slišali, kajti zdaj bomo začeli s kupčijami po snedozemskem morju in v Levante in čaka nas mnogo dela tako pri izvozu kakor tudi pri uvozu.

»Kaj pa razumemo pravzaprav, natančno vzeto, pod »Levante«, gospod Krej?«

»Pravzaprav le obrežje Egipta, Sirije in Male Azije, toda pod pojmom »trgovina iz Levante« ne razumemo le trgovine z omenjenimi kraji, ampak tudi z Grško, evropsko Turčijo, Rumunijo, Bulgarijo in južno Rusijo.

Ako nameravamo skleniti novo trgovsko zvezo s kako deželo, moramo pred vsem poizvedeti, ali, in kako industrijo ima dotična dežela. Na ta način izvemo, kako blago bi prišlo za izvoz v poštev in kaj bi se moglo uvažati. Ako s tega vidika pogledamo Levante, vidimo, da je tu za trgovca zelo hvaležno polje, kajti te dežele posedujejo zelo malo industrije in morajo zato take izdelke uvažati, nasprotno so pa na surovinah bogate, in te pridejo pri izvozu v poštev.

(Dalje prih.)

Podlistek.

Od začetnika do popolnega trgovca.

(26. nadaljevanje.)

Pri dobavnih kupčijah, kojih izvršitev se razdeli na več dob, si pridržimo pravico, da smatramo sklenjeno pogodbo kot ugaslo, to je, da smemo ustaviti vse delne pošiljke, ki bi jih imeli še izvršiti, in da za škodo, ki bi nam iz tega nastala, napravimo odgovornega odjemalca, v slučaju, da se ta brani sprejeti iz kateregakoli vzroka eno delno pošiljatev ali da ne plača naše fakture take pošiljke.

»Nasprotno pa tudi naš odjemalec lahko nastopi proti nam, v slučaju, da se mu naša izvršitev njegovega naročila ne zdi taka, kot je bilo sklenjeno v pogodbi?« meni Ernst.

»Seveda! Pri vsaki kupčiji lahko nastanejo spori glede kakovosti in dobavnega roka. Kar se slednjega tiče, imamo natisnjeno pripombo na naših fakturah, kakor tudi na našem pisemskem papirju in vzorcih pogodb, da nismo odgovorni za zamujeno dobavo, ki je nastala vsled stavke, požara, havarije ali drugih vzrokov višje sile, in da naši kupci nimajo pravice vsled take zamude morebiti anulirati naročila ali skle-

njene pogodbe, razun, ako se mi izrecno s tem ne strinjamo.

Najvažnejša točka pri vseh trgovskih kupčijah pa je vprašanje kraja obravnave, katera da dostikrat povod sporom. Da se tem kolikor možno izogne, je priporočljivo, ali že v ofert, najpozneje pa v naročilnem potrdilu naznačiti kraj obravnave za obojestranske obveznosti.

V to svrhu imamo na našem pisemskem papirju, kakor tudi na naših fakturah in pogodbenih vzorcih natisnjeno, da je kraj obravnave za obe stranki naše tukajšnje bivališče.

Ako tedaj meni naš kupec, da ima vzrok zaradi dobavnih diferenc sodnijsko proti nam nastopiti, tedaj mora vložiti tožbo pri tukajšnjem trgovskem sodišču, katero mi smatramo kot edino pristojno, in obsodba, katero izreče trgovsko sodišče na njegovem bivališču, bi se nas ne mogla pravzaprav nič tikati.

Pravite: »bi se nas ne mogla pravzaprav nič tikati«, gospod Krej; torej je menda vendar-le tudi nasprotno mogoče?«

»Da, Kurt, kajti inozemstvo si seveda ne pusti predpisovati zakonov od nas. Če bi na pr. kaka nemška tvrdka dobavila kakemu belgijskemu kupcu blago, na katerem bi temu ne bilo kaj prav, in bi se ne prišlo do sporazumljenja, tedaj bi belgijski kupec, ko je dal po izvedenih oceniti blago, lahko tožil nemško tvrd-

valutnih nestalnosti, in iz ozirov obratne sigurnosti prisiljene.

Pošne nakaznice za inozemstvo se pišejo na navadnih obrazcih, nakazana svota je izražena v valuti nakazilne uprave ter se odpravijo brez pristojbin na določeno obračunalno pošto tuzemstva.

Ta urad izvršuje nakazniške posle z inozemstvom.

Došle nakaznice, ki imajo razločno natisnato ime dotičnega obračunskega urada, se po državah razdele.

Potem se znesek vsake nakaznice po odbitku določenih pristojbin preračuna v dotično tujo valuto ter se izpostavi na posebnem obrazcu v mednarodnem besedilu nova nakaznica. Te nakaznice se vpišejo v listo za dotično državo v dvojepisju, od katerega se unikat s priloženimi nakaznicami odpravi na obračunski urad naslovne države.

Izvršena lista predstavlja naš obremenilni ček napram tuji upravi; prepis pa služi za računsko podlago kontrolnemu uradu.

Sprejemna uprava pregleda nakazilno listo, uverjuje z uradnim žigom nakaznice, ki so nato pri naslovnih poštah izplačljive.

Preračunjenje se vrši na podlagi uradno objavljenih valutnih tečajev, kakor jih zaključuje javna borza, sporazumno določenega mesta.

Obračunska pošta dobi tečaje brzojavno ter veljajo isti za prihodnji dan.

Odpošiljatelj denarja ima torej dolgujočo svoto izračunati v lastni valuti ter ta znesek, všteti pristojbine nakazati; seveda se majhne razlike v izplačanem znesku tu pa tam pojavijo. Odpošiljatelj pa dobi z obratno pošto od obračunskega urada obvestilo o svoti, ki se na njegov račun v inozemstvo nakaže in sicer v tuji valuti z vsemi potrebnimi podatki za slučaj reklamacij.

Na omenjenih listah se pripoznajo sprejemni upravi tudi dogovorjeni deleži iz nakazniških pristojbin.

Tudi dohodno poslovanje mednarodnih nakazniških list in nakaznic, je povsem enostavno.

Za sprejemno upravo so liste računski dobropisi v obratu z dotično državo. Nakaznice se pregledajo, ter po primerjanju opremijo s kontrolnim žigom in odpravijo običajnim potom na naslovne pošte v izplačilo.

Neizročljive nakaznice se izdajni upravi ne vračajo, za te izda obračunski urad nove nakaznice, ki se potom list pošljejo v prvotno državo v izplačilo odpošiljatelju.

Upravni obračun je zopet jako enostaven in se poravnava navadno vsako četrtletje. Kazlike med obremenitvijo in razbremenitvijo se prizna v dobro oni upravi, katera je imela večja izplačila nego uplačila v obratu z drugo.

(Dalje prih.)

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Češkoslovaška-angleška trgovska pogodba. Med Češkoslovaško in Angleško se vrše pogajanja glede sklepa trgovske pogodbe. Pogajanja so uspešna.

Izložba vzorcev v Karlsbadu Göteweg 1215 je odprta od maja do septembra vsakega leta in se jo v tem času lahko poseja vsak dan; vstop je prost.

Industrija.

Naša produkcija premoga. Jugoslavija je producirala v pretečenem letu 2.948.903 vagone premoga. V posameznih pokrajinah se je produciralo: v Sloveniji 1.272.970 vag. (l. 1920 1.193.874, leta 1919 1.155.689, leta 1913 2.344.826), v Bosni in Hercegovini 915.331 (v letu 1920 826.664, leta 1919 662.671, l. 1913 805.757); v Srbiji 401.472 (leta 1920 341.949, leta 1919 111.246, leta 1913 257.872), v Hrvatski in Slavoniji 359.130 (leta 1920 387.390, leta 1919 256.900, leta 1913 199.584 vagonov).

Denarstvo.

Novi bankovci po 1000 dinarjev. — Kakor čujemo, spusti narodna banka te dni v promet nove bankovce po tisoč dinarjev.

Stanje papirnatega denarja na Češkoslovaškem. Po izkazu bančnega urada češkoslovaškega finančnega ministrstva se je v zadnjem tednu stanje papirnatega denarja zopet zmanjšalo za 65.661.000 čsl. kron in znaša danes čsl. kron 9.647.573.000.—

Cene zlatemu in srebrnemu denarju v Nemčiji. Nemška državna banka plačuje od 28. avgusta do 3. septembra za zlatnik 20 mark 5000 mark v papirju. Za srebrn denar plačuje 120kratno vso to v papirju.

Promet.

Promet poštno-čkovnih uradov v Zagrebu in Ljubljani in poštne hranilnice v Sarajevu izkazuje za julij sledeči rezultat: 371.270 vlog in izplačil v znesku 1.467.255.365.51 Din. Od tega odpada na klirin. promet 117.332.367.42 Din. Novih računov je priglasih julija 81, a odglašenih 14. Koncem julija znaša število imejiteljev čekovnega računa 7788; stanje vlog 210.793.431.87 Din.

Trgovski register.

V trgovinski register so se vpisale nastopne firme: podružnica Slavske banke d. d. v Gornji Radgoni; Skladišče i odpremišče d. d. podružnica Jesenice; Croatia, gozdna industrijska d. d. podružnica v Ljubljani; podružnica Slavske banke v Ljubljani; podružnica Slavske banke d. d. v Kranju; »Slavija«, jugoslov. zavarovalna banka v Ljubljani; »Globus«, trgovina s konzervami d. z. o. z. v Mariboru; podružnica Slavske banke v Mariboru; podružnica Slavske banke v Murski Soboti; »Vinograd«, veletrgovina z vinom v Ribnici.

Dobava, prodaja.

Dobava smolnatih bakelj. Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici razpisuje na dan 6. septembra 1922 pismeno ofertalno licitacijo glede dobave 5000 smolnatih bakelj. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava službene obleke. Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici razpisuje na dan 9. septembra t. l. pismeno ofertalno licitacijo glede dobave službene obleke (hlač, bluz, plaščev, kap itd.). Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Hmelj.

XV. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljarskih nasadov. Zatec, Č. S. R. 17. 8. 1922. Po nekaterih deževnih dnevih je nastalo danes vendar lepo vreme, katero kaj ugodno vpliva na razvoj hmeljskih kobil. V nekaterih krajih se je pokazal bakreni palež. Vlaga ima zemlja sedaj zadosti; lepo vreme je potrebno. V nekaterih občinah se je že pričelo z obiranjem. O cenah še danes ne more biti govora, ko še nimamo izgotovljenega blaga. Zatec in okolica bo letos imela sicer obilo, pa le srednjo letino. Kakovost hmelja bo pa najboljša. Cene še vedno padajo in se za 50 kg hmelja iz l. 1920, srednje kakovosti, plačuje le po 800—1000 č. K.

Razno.

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno: Kakor pojasnjuje generalna direkcija posrednih poraza z razpisom z dne 3. avgusta 1922, št. 18172, se plačuje letna taksa za fiktivske vozove in avtomobile ne gelde na to, ali se uporabljajo ali ne, ako se le v porabnem stanju. Vsi lastniki takih vozil, ki zanje radi neuporabe še niso plačali letne takse, jo morajo v izogib kazni plačati najkasneje tekom 14 dni po dnevu, ko izide zadevni razglas delegacije pod št. B II 928/1 iz leta 1922 v Uradnem listu.

Zamenjava listov za odgovor. V sporazumu z vsemi poštami upravami, ki so pristopile k svetovni poštni zvezi in katere izdajajo ter zamenjajo mednarodne liste za odgovor, je odredilo pošto ministrstvo v Beogradu, da morajo vse naše pošte do konca tekočega leta zamenjavati liste za odgovor stare izdaje, in sicer po isti vrednosti kakor

liste za odgovor nove izdaje, to je za znamko za dva dinarja. Po 31. decembru t. l. pa bodo listi za odgovor stare izdaje neveljavni. Listi za odgovor stare izdaje se poznajo po opombi, ki je na njih natisnjena, da se list za odgovor zamenja za znamko v vrednosti 25 centimov. Na listih za odgovor nove izdaje ta vrednost ni označena v številkah.

Jugoslovaška tehnična poslovница se je ustanovila v Berlinu W. 35, Körnerstrasse 23.

Lesene hišice na račun reparacij. Te dni pride iz Nemčije v Jugoslavijo 85 lesenih hišic, ki jih je prejelo ministrstvo za socialno politiko na račun reparacij.

Deželni most čez Savo v Št. Jakobu bo zaradi pleskanja od 30. avgusta dalje do preklica za promet zaprt.

Gradba prekmurske železnice. Kakor doznavamo, je kredit za gradbo te železnice v znesku 90 milijonov dinarjev od ministrskega sveta že odobren in denar v finančnem ministrtvu tudi že nakazan. Sekcija za trasiranje železnice Murska Sobota-Ljutomer-Ormož se je spremenila v gradbeno sekcijo in je za šefa te sekcije imenovan projektant železnice g. inž. R. Kavčič, ki ima najširša pooblastila. Na delni progi Ljutomer-Ormož, za katero je detajlni projekt že izvršen, se prične z gradbo v najbližjem času.

Češkoslovaški kredit Avstriji. Avstriji bosta izplačana dva zadnja obroka češkoslovaškega posojila v iznosu od 155 milijonov avstrijskih kron. — Ta dva obroka nista bila izplačana radi tega, ker Avstrija ni izpolnila svojih obvez.

Otvoritev jugoslovaškega generalnega konzulata v Berlinu. Slavoljub Ramadanović, generalni konzul prvega razreda se napoli v Berlin, da otvori tam jugoslovaški generalni konzulat, ki je bil ukinjen začetkom svetovne vojne. Ramadanović je bil doslej ravnatelj konzularnega trgovskega oddelka v ministrtvu zunanjih poslov.

Železniški pragi iz Nemčije. Železniško ministrtvo je naročilo 10.000 pragov v Nemčiji in sicer iz naslova vojne odškodnine.

Trgovcem, ki obiščejo »Velesejem v Pragi«, priporočamo knjižico: Češkoslovaška republika. V knjižici je posebno točno podan pregled o gospodarskem stanju bratske države in bo trgovcem dobro služila kot kažipot v češki industriji. — Knjižica stane 15 Din in se dobiva v vseh knjigarnah.

Ljubljanski veliki sejem.

Slavnostna otvoritev Ljubljanskega velesejma se izvrši v soboto, dne 2. septembra ob 10. uri dopoldne po gospodu ministru trgovine in industrije Osmanu Vilović. Dostop imajo le imenoma povabljeni gostje. Za splošen poseet bo sejem odprt v soboto, dne 2. septembra od 12. ure naprej.

Brzjavka. Beograd, 28. 8. 1922. (Iz) Minister za trgovino in industrijo Osman Vilović odpotuje iz Bosne koncem tega tedna v Ljubljano, da tamkaj otvori II. Ljubljanski veliki sejem, čegar protektor je. Kakor čujemo iz informativnih krogov, bodo otvoritvi prisostvali tudi drugi ministri.

Stanovanjski urad II. Ljubljanskega velesejma je začel od 25. t. m. naprej permanentno poslovati v pritličju nove palače Ljubljanske kreditne banke na Dunajski cesti ter je že izdatno zaposlen s preskrbo stanovanj za razstavljalce in njihovo oskrbo. Po prijavi, ki so mu s strani posetnikov že došle, soditi, moremo upati na sijajen poset te enotne prireditve industrije, trgovine in obrti v kraljevini. Zato naj se vsakdo, kdor namerava posetiti II. Ljubljanski veliki semenj in ostati preko noči v Ljubljani, obrne pravočasno na stanovanjski urad, da mu preskrbi primerno stanovanje. Pristojbina znaša za bivanje do 5 dni v Ljubljani 5 Din., za daljše bivanje pa 10 Din. Za dobo velesejma bodo na glavnem kolodvoru stalno navzoči uradni stanovanjskega odseka, ki bodo označeni z zelenim trakom na rokavu. Vračujoči se potniki si kupijo vozne listke za povratek lahko pri izdaji voznih kart na razstavišču (I.

paviljon na desno od vhoda), ki razpečava vse vozne liste v tu in inozemstvo.

II. Ljubljanski veliki semenj bo dostopen splošnemu obisku od sobote dne 2. septembra od 12. ure naprej. S sejmom je združena tudi historična razstava slovenskih slik v Srednjetehtnični šoli. Vstop na obe prireditvi je dovoljen proti isti dnevni vstopnici, ki se dobi za ceno K 40 pri sejmskih blagajnah ali pa proti sejmski legitimaciji, ki upravičuje tudi do enkratne polovične voznine do Ljubljane in nazaj ter do poljubnega vstopa na sejmišče in se dobi za ceno K 160 pri denarnih zavodih v vseh večjih mestih ali pa neposredno pri Uradu Ljubljanskega velikega semenja. — Permanentne sejmske legitimacije prodajajo za ceno K 160 komad v Sloveniji sledeči denarni zavodi: Na Bledu Zadruga gospodarska banka, v Brežicah podružnica Ljubljanske Kreditne banke, v Celju Ljubljanska kreditna banka, Jadranska banka, Občeslovensko obrtno društvo, I. hrvatska štedionica in tobakarna Kovac Aleksander, v Črnomlju Mestna hranilnica, v Hrastniku Tovarna kemičnih izdelkov, na Jesenicah Podružnica spedičije Balkan, v Kranju Ljubljanska Kreditna banka, v Kočevju Merkantilna banka in lesna industrija Heinrichar, v Konjicah Hranilnica za konjski okraj, v Krškem ob Savi Leopold Knez, trgovec z mešanim blagom, v Litiji Lebingergkman, v Mariboru Ljubljanska Kreditna banka, Trgovska banka in spedičija Balkan, v Maribregu Glavna tobačna zaloga Ivan Predan, v Novem mestu Slovenska eskomptna banka in anončna pisarna Strela ter Mestna hranilnica, v Ormožu Okrajna posojilnica, v Ptujju Ljubljanska Kreditna banka, Mestna hranilnica in tvrdka Snoj & Urbančič, v Rogatecu Okrajna hranilnica, v Rog. Slatini Slovenska banka d. d., v Radovljici Mestna hranilnica, v Ribnici Tajništvo posojilnice, na Rakeku Balkan in Slovenska eskomptna banka, v Slovenjgradcu Okrajna hranilnica, v Slovenski Bistrici Okrajna hranilnica, v Sv. Lenartu Okrajna hranilnica, v Škofji Loki Lesna industrija F. Heinrichar, v Višnji Gori Mihael Omahen in v Zagorju ob Savi tvrdka Rudolf Abčin.

Dnevne vstopnice na II. Ljubljanski velesemenj. Da na dan otvoritve pri sejmskih blagajnah ne bo prehudega navala, se priporoča posetnikom, da si nabavijo dnevne vstopnice za ceno 40 kron že v predprodaji pri Tourist-Office na Dunajski cesti 18, ali pri Stanovanjskem uradu Ljubljanskega velesejma v novi palači Ljubljanske kreditne banke, ali pa pri potovalni pisarni J. Zidar na Dunajski cesti ob prehodu čez južno železnico. Dnevna vstopnica upravičuje do enkratnega vstopa na vse sejmske in razstavne prostore, kakor tudi za enkratni poset historične razstave slovenskih slik v Srednjetehtnični šoli.

Dohod na sejmišče. Da se omogoči pri številnem posetu II. Ljubljanskega velesejma boljši dohod, je odredila sejmska uprava, da se to leto vpostavi poseben uhod za razstavljalce in njih oskrbo, dalje, za imejitelje permanentnih legitimacij in za imejitelje dnevnih kart. Sejmska uprava upa, da se bo na ta način odpomoglo.

Tržna poročila.

Žitni trg. Cene žitu na novosadski produktni borzi so bile sledeče: pšenica 17.70 K, ječmen 15.80 K, oves 15.20 K, pšenična moka (št. 0) 25.60 K. — Tendence trajno čvrsta.

Borza.

Zagreb, devize: Dunaj 0.115—0.130, Berlin 6.25—7, Budimpešta 5—5.25, Bukarešt 70, Milan 380—410, London 381.50—410, Newyork ček 87—88, Pariz 657—680, Praga 320—365, Švica 1615—1650, Varšava 1.10—1.15; valute: dolar 87—88, avstr. krone 0.105—0.115, češke 320, lire 390—405. Jadranska banka 450. Ljubljanska kreditna banka 211.50. Ljubljanske strojne tovarne 202.50. Trboveljska premog. družba 300. Curih, devize: Berlin 0.37, Newyork 525.75, London 23.46, Milan 23.20,

Oglase naročite lahko tudi na sejmskem prostoru pri prodajalki „Trg. lista“!

Praga 18.75, Budimpešta 0.29, Zagreb 1.50, Sofija 3, Varšava 0.065, Dunaj 0.005, avstr. žigosane krone 0.0075.

Berlin, devize: Italija 6242.15—6257.85, London 6342.05—6357.95, Newyork 142.321—142.679, Pariz 11.285.85—11.314.15, Švica 27.815.85—27.884.85, Dunaj 1.955—1.995, Praga 4694.10—4705.90, Zagreb 15.50, Bukarešt 11.50, Sofija 808.95—811.05.

Najcenejša narodna jed

so testenine „Pekatele“ izdelane iz samega zdroba, jeklene, vsebujejo najplemenitejše dele zrnja. Zato so najbolj redilne ter izvrstnega okusa. Izdelane so iz samega zdroba, zato se tudi najbolj nakuhajo, tako da dosežejo 3kratno količino nakuhani.

Abadie, Zora, Altesse, Ottoman

papirčke in stročnice priporoča Drago Rosina, trgovina z galanterijo, Maribor, Vetrinjska ulica 26.

Trgovci, industrijalci, ali ni žalostno da še danes ne stoji

TRGOVSKI DOM!

Prispevke sprejema:

„Trgovski dom, Ljubljana“
Gradliška 17.

Oglašajte v „Trgovskem Listu“

„Promet“

Vse tehnične potrebščine iz gumija, asbesta, pamula, in kovine. Potrebščine za strojni obrat, tehnične kemikalije, stroje i. t. d.

Železninar

z večletno prakso pri prvovrstnih tvrdkah se sprejme stano za prvo mesto pod zelo ugodnimi pogoji. Mrana in stanovanje je na razpolago. Ponudbe na upravo »Trg. lista«.

Kdo dobavi solno kislino

tehnično čisto, 22° Bë v celih vagonih, balonih ali lonskih vozovih.

Ponudbe pod šifro »Solna kislina« na upravo »Trg. lista«.

Smodnik (barut)

dinamit, dinamon, vžigalno vrv, kapice itd.

dobite vedno pri trdki

Fr. Stupica,

zaloga poljedelskih strojev in železnine

v Ljubljani, Gosposvetska c. 1.

Vzorčni velesejem v Pragi

od 3. do 10. sept. 1922

Centralno tržišče srednje Evrope.

Najcenejši izvirni za nabavo raznovrstnih izdelkov čehoslov. industrije.

Velesejmski znak z izkaznico stoji 25 Din, služi kot permanentna vstopnica v razstavišče in upravičuje k popustu pri vožnji po železnici. Velesejmski stanovanjski urad preskrbi udeležnikom ugodna stanovanja. Natančnejša pojasnila dajejo vsi čehoslovski konzulati, zastopniki Praškega velesejma in

Velesejmska pisarna

Praga I., Staroměstská radnice

ker se prodajajo tudi znaki in izkaznice.

Veletrgovina

Miloš Oset, Maribor

nasproti glavnega kolodvora

priporoča gg. trgovcem po najnižji ceni vse špecerijsko :: in kolonijalno blago. ::

Naslov za pisma in brzojav: MILOŠ OSET, Maribor.

Telefon inter. 15.

Zahtevajte cenik.

Na drobno!

Na debelo!

Vse vrste usnja: boks, ševro, črni in barvani. prodaja trgovina usnja

J. MARCHIOTTI, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta šte. 30.

Orodje, tehn. potrebščine

ODON KOUTNY, Kolodvorska ulica 37

razstavlja na velesejmu

v paviljonu H št. 345.

Delniška glavica:
K 20,000.000.—

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Rezervni zakladi:
K 6,500.000.—

Podružnice:

Novo mesto, Rakek, Slovenjgradec.

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica šte. 1.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Telefoni šte. 146, 458.

Brzojavke: Eskomptna

Mavec - gips

portland- In roman-cement, apno, opeko, umetni škrlj, strešno in izolacijsko lepenko, watprof, karbolinej, drvocement, razne žeblice

nudi po najnižji ceni

Kosta Novakovič in dr.

veletrgovina s stavbenim materijalom

Ljubljana,

Miklošičeva cesta šte. 13.

Prevzame se tudi izpeljava xylo-litnih tlakov.

BERSON

Gumijevi napetniki
in podplati

Vam ohranijo obuvalo

trpežno

in

lepo.

Dobe se v vsaki boljši trgovini z usnjem ter na debelo pri

Berson-Kaučuk d. d. Zagreb, Wilsonov trg 7.

TEODOR KORN

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

se priporoča cenj. občinstvu za izvrševanje vsakovrstnih kleparskih in vodovodnih inštalacijskih del ter za pokrivanje streh. Vsa stavbinska in kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. — Proračuni brezplačno in poštne prosto. — Popravila točno in po najnižji ceni. Pločevinasta ambalaža kakor kante za firnež, olje, bencin, doze za barve, kandite in konzerve.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Ustanovljena 1900

Delniška glavica in rezervni zakladi cca K 150,000'000'—

Ustanovljena 1900

Čekovni račun št. 10.509. — Brzojavni naslov: Banka, Ljubljana. — Tel. št. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. — Obrestuje vloge najugodnejše. — Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.